

Jekabaara

Jamana

World Vision

Cikela ceman n'a musoman kunnafoniseben

a be bo kalo o kalo

Jamana baarada la BP: 2043 Bamako (Mali)

CMDT sigikun ye koorisene yiriwali ni cikclaw ka taajé walew siraboli ye

Dantigelikan

An be marisikalo la nin ye. A kafisa an ka nçgon bilasira. Bamananw dun b'a fo cogo min na, kuma nafama kelen foko tan, o kafisa ni kuma nafantan keme foli ye. Sisan ka kan k'a soro cikela caman y'a ka senefenw nafolo soro ka ban, kerenkennenya la, koorisenenaw. O de kanma, n be segin a kan k'a f'u ye ko nafolo labaarali kufé, k'o têna ni fosi wëre ye nimisa kó.

A kafisa, adamaden ka soro doromé kelen o kelen donda ka boloda ka ben ga ka sinijesigi ma. Musaka ka kan ka bila kerefe ga kunkan : balo ni kenyé ani balannakow bee kanma.

O bee bölen ko nafolo la, an ka t'a to lamara sigida bankiw kono. Yen, n'an y'an mako bô a la, a be do fara a yere kan. O de kanma, i n'a fo karamogô Ali Jalo delila k'a fo an ye cogo min na, n'ale ye BDM-SA baarada maa ye, a be fo ko sinijesigibaga de be bi sefan kelen ke don do misiba kelen ye. N delila k'a fo jekabaara kono, nin yoro kelen in na, cikela mana boloda don a ka nafolo labaarakogo la, geleya caman b'a kan bi, o bee be tunu a la. N'an y'an ka senefenw nafolo soro, k'an ka san balo suman fana soro o kerefe, a kafisa an ka bankiw k'an jeñçonw ye kerenkerenneya la, an ka sigidaw bankin. N'o kera, an ka soro be sabati. Awa an ka taajé be sabati fana.

Tumani Yalam Sidibe

Misi te ji min a nesen fila ko

Le 8-9an

Kongo be Afriki jamana dow konc

Le 10an

"Kalan be mögo son hakili la, nka kunnafoni be mögo bo kunpan na". Yoro Ulen Sidibe

Nebila

Fasobaara ye bëe kunko ye, barisa a keko numan te taa fasoden kelen-kelen si ka wale ko. Kongo be jamana min kono, balo danben la te yen. Masiri te jamana min kono, maa ti nun min nogo kasa la yen. Birokonobaarakela fara izinikonobaarakela kan ; bagantigi fara bagangenna kan ; forotigi fara senekela kan ; dugutigi fara duguden kan. Nin kelen kelen bëe ka jetaa sabatili sababu fo'o ye nögon ye : "An ka baara", o be baarakelaw de ni nögon ce. N'i dun y'a jatemine, hali ga kelen kono, ni maa kelen o kelen fugariyara, k'a jöyöro fabali to, o be ye gaden sebelama bëe taabolo la. O de kanma a be fo ko "fen foyi te baarakela dusukasi, baarakebali ka sigindafe ko". O ye tijë ye baarada bëe kono : foro kono ; izini kono ; biro kono ; ateliye kono... Awa n'an y'a jatemine, an be t'a soro ko adamaden yere te se ka naga a yere la walifen kunna, a yere bolonc foyi te min na. O kanma, i n'a fo kumadonsow b'a fo cogo min na, "ni maa

tanin te ko o ko la, hali n'i kera o kotigi do ye, i yere dusukun be siga do don i la a kotigya la.

Mali ye baara jamana ye. Fadenya be yan a cogo lakila la ; badenya be yan a cogo lakika la. Awa baara fana be yan a cogo lakila la.

Baara si dun keko numan te nesoro kalan ko. Balikukan ; nansaarakalan ; morikalan ; baarakalan. An ka don ko dijë be ka taa bolo min kan, a be ka taa ka kunfin donyöro ban. An ka kalan ka baara, o de b'an ka fasodenumanya sinsin. O de b'a to an ninyörokene be bila dugu kono. O de b'a to an be kofa sigida ni kabila kono.

Tumani Yalam Sidibe

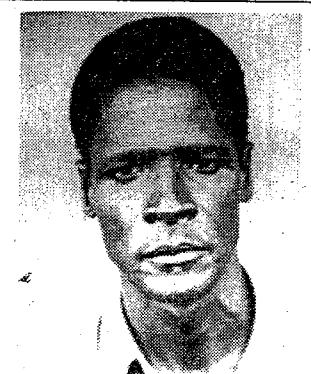
Poyi Jorenanko

Aa ! nin ko in
ye ne siran dere.
Bi, muso si ka misoro t'a yere
kunna
Bi, ce si ka fugula t'a yere
kunna.
Muso bëe ko muso werew
ka misoro
Ce bëe ko ce werew ka fugula.
Si te kuma yereko kan
Bëe be kuma waliko de kan.
Jorenanko dere.
Aw m'a ye
Ni bëe b'a don
Bëe be min fo bëe kofe
An si te nögon kokuma fo
Barisa
e be do ta fo min ye
O fana be taa min fo e ta kan
siginogon werew ye
Olu furance man jan.
O kanma
siginogon sonfo dabila
Barisa "sonjugunin be bëe la.
Jeliw ko ko sonntannin
tora nögen kono".
O ye tijë ye dere.

Tumani Yalam Sidibe

Hakiliseneke

Naloma saba de be dijë kono : maa negenna ; yerenegenna ani maa were ka soro nengoyabaga.. Nin ko fo'len kelen kelen bëe laban ye maa yere danbe tijeni ye kasoro hali dijenatige tiimecogo numansirayeelen nin min tun menena a ye, o fana lasara. Dijë maa kegun ye yeredemebaga de ye min t'a ka ko siri maa were ko la.

Tumani Yalam Sidibe

Saliya Cemogó Trawele ko di CMDT ka dunanbaw ka taama kadara kono ?

Saliya cemogó Trawele ye jago-kow baarada némogó de ye CMDT kono. O siratége de la, a tun fana bë CMDT ka dunanbaw layaa-lakenebaw kan. An selen kucala koori wurusi izini kono, an y'an magere a la. A ye min fo an ye, o file.

- Nininkali : *Karamogó yali i bë se k'i yëre dantigé an ye wa ?*

- Jaabi : O te baasi ye. Ne ye saliya cemogó Trawele de ye. Ne de ye CMDT jagokow baarada némaa ye. Fen min ye taama in kunkanko ye, aw bë ka n nininka min na, n b'aw ladonniya ko maaba minnu b'an fe yan nin ye, olu de y'an ka koori labaarabaga labanw ye. Izinitigiw don. Alimanw ni cekiw, a bëe ye finidilan. izinitigiw ye, minnu nekun minebagaw ye kopako ye. izinitigi ninnu yëre de y'a kanu ka se an bara yan bi, barisa, a bë waati jan bo, u b'an ka koori labaara. Ninnu ka nali an bara yan, o b'an nagali. Koori bë sene dijé fan caman fe i n'a fo Azi ; o bolen ko yen, nin san labanw la, koori da binna dijé sugubaw kono ; fen min ye kooriko ye dijé setigi jamanaw kono. wari bilalen don kooriko bolo kan jamanaw fe. Nin geleyaw bëe b'an ka koori ka netaa kan. Anw ka wulikajo bë sinsin koori numanko de kan. O de y'an ka lajnini jubaju ye. o de kanma, k'a ye ko izinitigi ninnu yëre y'a kanu ka s'an baara yan, k'an baara këbolo la. Je ani k'an ladi, o b'an nisondiya. Barisa a b'a jira k'an ka baarañgonya bë sira numan kan.

Fen min ye kooriko lahala yëre y'an bolo ninan, a ka kan n ka n da don o la, k'o pereperelatigé. Salon, n'o ye san 2001/2002 baarasan ye, mali kooribaara taabolo y'a k'oroba ke. An ye koorimugu toni 240 000 kësagon. O ka ca ni bali 10,00.000 (miliyon) ye. o nögón ma soro Afriki yanfëbolo jamana si kono. San 2002/2003 baarasan soro keta bolodalen tun b'o hake ni san ce. O rotinena an bolo ni sanjiko geleya ye. Bëe b'a don ko sanji ma damine joona. O n'a ta bëe fana; sanjiko geleya yera samijé

cemancewaati fana kono. O b'a to an tena koori soro ba ke i n'a fo salon ta. Bi bi in na, an ka soro bë koorimugu toni 180 000 de lamini na kasoro salon ta tun ye 240 000 ye.

Mamadou Yusufu Sise ka jaabiw

An ni Saliya Cemogó Trawele tilalen nögón na, an y'an magere kucala CMDT cikemarakuntigi yëre la, n'o ye Mamadou Yusufu Sise ye. Ale fana ye min fo an ye, o file nin ye.

- Nininkali :

Karamogó Sise, an b'i bara yan bi. Yali i hakina ye mun de ye delegasonba" in kan min bisimilalen file i fe bi ?

- Mamadou Yusufu Sise :

"Delegason" in yeli n fe, o balara n na, barisa, nin y'a sijé fôlo ye, an ka koori sanbagaw yëre kana an bara yan ka an ka koori laje. O diyara n ye, a bonyara n ma. Mogo minnu bë "delegason" in na, n bë se k'a fo k'olu de y'an ka koori sanbaga bërebërew ye. N'u yëre nana a laje, o b'a to u b'a don ko fen caman bë fokojuguya an ka koori kan k'o kan, k'o si te tijé ye. Baara o baara bë ke koori la an fe yan, a bëe bë ke bolo de la : kooribë ; koori laseli izini na ani koori baara tow bëe. O b'a jira k'an ka koori ne n'a tijé bëe bë bo an yëre de ka baara kecogo la. O kanma, n'an ka koori sanbagaw yëre sera an bara ka n'an ka koori baaracogo laje, o b'a to u k'u sinsin kokura Mali koori kan.

ninan, an ka koori soro man ca kosebe. Nka min soro, n'o ye songo numan soro, an miiri b'a la k'o bë fisaya jamana ma.

- Nininkali :

O bë fisaya jamana ma ! Nk'an sera aw ka tuludilanyoro la, n'o ye "HUIKOMA" ye (IKOMA). An y'a soro o masinw jolen don. yali i bë se k'o kun fo an ye wa ?

- Mamadou Yusufu Sise

O te sababu jugu ye. N'i y'a laje "HUIROMA" ye salon ni ninan bëe ke baara la, a ma jo. A ka kan ka kalohake min ke baara la, u y'a

jatemine ko koorikolo b'u fe. Kalo o kalo u bë tile saba ta ka masinw laben ani k'u nögón bë u la, wala-sa u ka baara ke a nëma. Barisa u te se ka jo belen ka kalo kelen walima ka kalo fila nögón ke. Aw ka nali benna nin kalo tile saba bilalen de ma masinw labenni kanma. U ka kan ka baara damine sini yëre. Baasiko foyi te. Kabi u ye baara daminje salon fo ninan, "HUIKO-MA" ma jo.

- Nininkali :

An tun famara nögón ma. Nin y'an kelen ye ka nögón ye kokura ! Ladilikan jumen b'i bolo ka nesin jekabaara kalan.bagaw ma ?

- Mamadou Yusufu Sise

Ayiwa sanni n ka n da se o ma, n bë segin n ka folen kan koori sorotako la an ka mara kono ninan. N ko samijé damine na, anw tun ye koori sorota min boloda, o tun ye toni 150.000 ye. Nka ka da samijé cogoya kan, an tena o soro. An hakili b'a la k'an bëna toni 106.000 de soro koori la. O ye kucala mara doron ta ye. Nka n'i ye mali koori sorota hake yëre ta, o bëna ben toni 435 000 nögón de ma. kucala ta y'o la toni 106000 ye.

Fen min ye welekan ye ka nesin jekabaara kalanbagaw ma, ne yëre bë se k'a fo ko ne yëre ye kalanden ye. Kalan te ban. Ne b'a nini u fe u kana salaya jekabaara tali la. U ye jekabaara soro joona o, u m'a soro joona o, fenw b'a kono minnu nafa te ban.. N'i ye jekabaara kalan waati o waati, i b'i ninyoro soro a la. Ne b'a nini senekelaw yëre fe, u k'a laje sisani, u kana CMDT yëre makonon jekabaarako la. N'u yëre bë se k'u yëre laben. O ka ke sababu ye u ka jekabaara soro joona a waati la. o de koni ka ni. Baara caman bë yen CMDT ye minnu sigi sen kan. Nka baara yëre n'a waracogo fe, a wajibiyalen don CMDT kan, a k'olu latcmé senekelaw yëre ma, walima mogo wërew ma, minnu ni cikelaw bë baara ke nögón fe. O siratége la, u bë se k'u yëre laben walasa u bë jekabaara soro joona, k'a kalan.

Nininkali kebaa

Fana cikékafo taabolo

An ka Fana cikemara taama senfe, an ye an magere Isaka Camu na, n'ale ye Fana cikékafokuntigi ye. An y'a kumanogonya a ka cikékafo taabolo kan. A ye min fo an ye nininkali-jaabisenw fe, olu file.

- Nininkali : *An balimake Isaka Camu, an tun b'a fe i k'i yere kofo jekabaara kalanbagaw ye.*

- Isaka Camu :

N ka foli be jekabaara kalanbagaw ye. N ka foli be jekabaara baarakelaw bee lajelen ye. Ne ye Fana sekiteri (Cikékafo) nemaa ye. Ne ka kalan kera se ne yiriwali siratge de kan. O de fana y'an ka baara ketaw ye sekiteri kono, fo ka taa se adamadenya ladilanni siratgew ma. An be ladilikanw di cikelaw ma, minnu topotoli bena ni yiriwa y'u ka soro la. An ka ladilikanw be boli hali adamadenya sabatisiraw kan, ka taa u ma.

- Nininkali : *I be Fana cikékafo dantige an ye.*

- Isaka Camu :

Fana cikékafo kera kura ye sisan. N ka, cikékafo koro ba don fana. A tun datugura san 1982. O kera ka da ko danmadow kan. O geleya folo ye soro dogoya ye. Geleya dow yere fana soro la cikelaw ni sekiteri ce. O kera sababu ye ka sekiteri (cikékafo) tila Maraka kungo ani Konobugu ce. Nka lakolidenw garefa cikelaw la, hakilijagabow konona na, walasa ka kunnafoni nafamaw d'u ma, walasa nognfaamuya be soro joona an ni cikelaw ce. O kera sababu ye ben ka k'a kan ko ka cikékafo sigi Fana kokurá. Fana cikékafo dayelenna o de kanma salon (2001 san).

Zayeridugu tan ni kelen de be Fana cikékafo kono. A sigilen be Fana kubeda (superefekitiri) de la. Komini naani de be Fana

Cikelaw yere be koori sannifeerekow jenabo CMDT fan caman fe

cikékafo kono : Wakoro ; krela ; Nangola ani Fana komini yere. Fana cikékafo bunaadamaden hake be ben maa 44 122 na. Cikeda hake ye 3 688 ye. Dugu hake min b'a kono, o ye dugu 16 ye (AW ni APC). O y'an ka cikékafo cogoya ye.

- Nininkali : *Yali i be se ka mun fo an ye koori senuyali nafa kan ?*

- Isaka Camu :

Nafaba de be koori i senuyali la. Barisa, n'i y'a laje, an be koori min sens, o be taa feere jamana kakan de. Fen numannin dun b'a yere feere de. Ni koori numan sera sugu la, a sanbagaw de be girin a kan. O de bena n'an ka koori mankutu koro toli y'a la. O de kanma sinsin kera a kan ninan ko koori ka sara a kalite lakika da la. Sanni cikelaw yere sendonni o ce koori kalite segesegeli la, koori segesegeli baara tun be k'an yere fe izini na. O ko dun geleya be kene kan. I be taa fen san maa min fe, n'o yere kera a ka fen numanya n'a jugumanya. Ya segesegeli kebaga ye, a ka gelon o k'a bolofen bila juguman minen

kono. Walasa k'o geleyaw keler, an ye "komison" (baaraton) do sigi sen kan cikékafo kono. An ka sendikan maaw b'o komison na ; koordonnaw (tanjiw) b'o la : cikékafokuntigi fana b'o la. Ni geleya soro la yoro min na, an be wuli ka se o yoro la. An n'o yoro cikelaw ba ja k'a bila a lhalatigiti kono. O be ke bee lajelen nena, kasoro geleya ma don a la. Nk'o n'a ta bee an ye geleya soro. O soro la sanji taabolo de fe. Sanji binna koori dow kan k'olu ne tije. O kera sababu ye k'olu ke kalite filanan ye (san 2001 sannifeere).

Fen min ye koori soro ye, o benna toni 11 000 ani kilo 800 ma. Awa toni 400 de kera kalite filanan ye (san 2001 baarasan).

- Nininkali : *Ayiwa, jekulu kura do sigira sen kan cikedaw konona na sisan, n'an ko olu ma ko "APC". Yali olu be se ka na ni yelema jumenw ye cikewow la ?*

- Jaabi : "APC" sigira sen kan ka da geleya soro lenw de kan duguyiriwatow (AW) kono. AW tun sigikun de ye nogo ya donni ye cikelaw kunkow la. Nka,

A to beje 5nan

ne 4nan to

yeresakoke cayara u kono. U kera sababu ye fana ka julu kari cikelaw kanna. Ayera ko ni fura telin ma soro o geleyaw la, a be se ka ke sababu ye ka koorisene dabilan ka jamana kono. O furajini taara bo APC de kan.

Danfara belebele de be APC ni AW ce. Walasa i sen ka don APC la, fi yere ka ke koorisene ye folo. N'i kera koorisene ye i sen be se ka don a la.

Awa, danfara belebele were min be APC ni AW ce, o ye sariyasseben ye. APC lakodonnen don sariyabon na. Awa a baara fen o fen be ke, a be ke n'o sariya kuntilenna de ye. Hakilina yere ye mun ye sisan ? O ye yiriwa de ye. Ni APC caman sorola yoro min na, olu be se ka fara nogn kan, ka ke marada koorisene jekulutonba ye (inijon kominali). N'o ko sera ka sinsin, baarasira caman be se ka teme olu fe. Hali o jekulutonbaw be se k'an deme ka fura soro geleya caman na an ni cikelaw ce.

- Nininkali : Yali wele kerenerennen b'i fe ka nesin cikelaw ma wa ?

- Isaka Camu : Yoro bee n'a ka geleya don. Juru kolo ka girin kosebe Fana cikekofo kono. Awa, soro fana ka dogo tari la. O la, fan k'a laje ka minen ninintaw berekejne n'an ka soro cogoya ye. An ka minen sorotaw fana don foro la tigitigi. U kana taa sira were fe. N'an y'an ka minen ninintaw berekejne a soro ma, ani k'a don foro la, a ka c'a la an be soro ke min b'an nafa. Fen min ye soro dogoyali ye, i b'a ye ko dugukolow segenna kosebe an ka maraw la. Tolinogo caman te don an fe yan. An ka lanini kolo girin do ye tolinogo caman donni y'an ka cikelaw fe. O be se ka do ta, ani ka caman yere bo tubabungoko la, ani ka caman fara soro kan.

N'an ye tolinogo matarafa a nema, an ka wulijoona fana ke : k'an ka senekedugukolo laben, ani ka dannijoona ke.

Bee be samineko kalama sisan. A caman te laban. An ka forow jeya fana ani ka furakeli ke a kecogo yere la. An b'a nini cikelaw fe, u ka furakeli folow ke danni tile 30 n'a tile 35 kono. O b'an ka foro lakana. k'an ka soro lakana fana ni koori numan soroli

y'an fe. Soro ye jagoko de ye. Walasa i ka soro ba ke sugu la, fo i be taa ni koori min ye o ka ke fen senuman ye. An b'a nini cikelaw bee fe u k'an ka kooribokalanw matarafa. Ku waleya a waati la. N'an ye koori numan soro, an k'a lasagon yoro numan na, ani k'a ladon a nema fo ka se koorisugu la. Fo k'a lase izini kono. N'o kera, an ka koorisene be sinsin, k'a ke badaabadaako ye, ani ka an ka soro sabati.

An ka jamana in kono, an ka nafolomafen barikama ye koori ye. Petoroli (taji) t'an fe yan. Koori de y'an ka sorofenba barikama ye. An k'an sebe don a ma.

An be k'an ka koori wariw mine sisan CMDT fan bee fe. An k'a don ko wara caya n'a dogoya ko te. Wari labaaracogo de b'a tigi nafa. A kafisa an k'an ka wara sorota musakasiraw boloda ka ben an ka netaasiraw ma. O de kafisa.

Nininkali kebagaw
Modibo Makonon Kulibali ko
"Samajana" ka bo arajo
Koiobada la - Fana
Ani Tuimani Yalam Sidibe

Kucala CMDT cikemarakuntigi taara segennafinbo la wasa kono

Mamadu Yusufu Sise kofokun te belen jekabaara kalanbagaw ye. Ale ye maa ye min y'a joyoro fa haali jekabaara lasinsinni na CMDT kono, ka nesin cikelaw kunnafoniko numan nu ka netaa sira boli la. Fen min ye

Mamadu Yusufu Sise

senko sabatiwalew ye, a y'olu fana k'a nema kabi a be cikemara kalanfaya la, ka se cikemara baaraw taabolo sira numanw boli ma (CDDR), fo ka se CMDT yere kalanfabaya ma, kana a kunc cikemarakuntigya la kucala.

O Mamadu Yusufu Sise de lasigira ninan wasa kono, ka da lasigili sanhake soroli y'a fe baara kadara kono.

Jamana baarada ni jekabaara sebennekulu be foli ni dugawudon

k'a ye, Ala k'a ka lasigili k'a bolo daamuko ani sijanko ye. A bena taa a bolo don fen o fen na, Ala k'o ne a bolo.

An be foli k'a nonabilabaa fana ye n'o ye karamogo Dolo ye. An b'a nini a fe a fana ka k'an deme nogn ye kucala CMDT cikemara kono. Fen min y'an jekunafonisben in ye, n'o ye jekabaara ye, an b'a nini a fe a k'o dawula lateme yoro kan Mamadu Yusufu Sise y'a bila yoro min, ka d'a kan dije baara sabatilen bee ye tolasefen de ye. Do b'a bila do b'a ta.

Hamidu Konate
Jamana baarada
nemaa (Bamako)

Fasoko taabolo

Aa ! Dijé bilama, a nagamien bë b i dëre. Hali ni fitiné të maa min ka du kono, a b'i ka du da la. Hali n'a të maa min ka jamana kono, a b'i ka jamana da la. Muruti ni wulikajé bë fan bëe. Awa, bëe da b'a kuma na, denmisén fara maakoroba kan. Kôdowari : Liberiya ; Seralon : kongo jamana fila : Burundi ; Cadi ; santarafiriki, Uruwanda ... ani jamana wërew, Afiriki kono. Nin jamana kelen kelen bëe kono, maaw de bë bëne u nir na sanga ni waati bëe. Mun dun kéra ? Ko fila pe !

A folo : adamadenw baganyara fan bëe, ka nogon tin bo nogon na. Bëe ko n ta ; bëe ko n yere ; bëe ko ne ni nsomogow de ka kan ni joyoro bëe ye ani here bëe.

A filanan : fasokanu banna. Maa bëe labenné bë k'a ninjoro nini, hali n'o bë ke faso ntomo de kan. An bë nogon faga, an bë jamana ci. k'a ci bi walasa k'a jo sini. N'a dun ma ke jofen yere ye belen, an b'a kono nafolow ta ka dijé jamana wëre segeré ka t'an ka nbendiya ke yen. A kéra jón de la fasodenw furew kó an ye minnu bëne u ni na, ka taama u su tolito kan ka yoro wëre segeré.

Nin yoro in bë n hakili jigin kela ka dankoroba ka kuma na. N'kan bë Bala Jabate de ma, ni bëe ko kela Bala.

A ko n ma don dë kangaba dögofiye la, ko : "n denke ni n karamogo, fen saba bë yen maa bë minnu sabatili wajibya

i den kan.

- O fôlo ye kenyerefé ye
- A filanan ye kemogowerefé ye
- A sabanan ye kënfasofé ye.

N'i dun y'a jatemine, maa dun të se ka nin kelen si k'a nema, ka soro i m'a to fila sabati. Ni maa kér'a yere fe a nema, i b'a don ko maa të taa maa kó. Ni maa min taara maa kó, o sen bë bo maako la. Awa, hali kungofen bë fisaya n'a ye, barisa a bë son ko ma, o të son min ma. Ni maa dun kéra a yere fe ani ka ke maa wëre fe, i bë ke faso kanunci ye, barisa maaya keyoro ye sigida kônona de ye".

Aa ! Dijé kéra balawuso ye. Ne yere kamanaganna fo n bë n yere nininka waati dòw la, n'a y'a soro jamana caman ka yéremahoronya y'a kunbo. N'a y'a soro a jamanadenw ni jamanatigiya tun ka kan. Cogo di maa b'i n'i hakili to nogonfe ka marafa ta ka jigin i ka faso n'a denw kan k'olu bunten. Aa ! Kabako dijéso, an b'an ko yoro jumen ani ka t'an mun yoro jumen sa.

Fen kelen kóni bë n bolo jigiyafen ye nin ko bëe la, o ye senenkunya yè, min b'an ka Maliba in kono, n'o b'an kala nogonna. N'an ma dankari o la, a ka c'a la an bë fitiné de komén, n'k'a téna k'an barafen ye. O dun fana barika bë ka dögoya dëre !

Tumani Yalam Sidibe

U ko

Fa ni ba bë den wolo yérewoloya kono. Nka den yere jogo b'a ke namogoden ye du kono. Adamaden ka ko bëa b'a jogo de bolo.

Dawuda Danbele
maanabola ka bo Denso

Balodon, maa kana saya ta. N'i ye saya ta bolodon, i te sa awa i bë malo. Saya don, maa kana balo ta. N'i ye balo ta saya don, i te na ne saya kó, awa i su jugu bë taa kiyama.

Karunga Sissoko
maanabola Bamako

Diné kono, nankarabaya ni soninfanaya bëe ju be fen kelenpe de la. O ye yéredonbaliya ye. Ni maa t'a yéredon a ka ko jugu si te bala maa la.

Fanta Setu Dukuru
gadonmuso ka bo Kilela

Cé waraba muso waraba, olu den waralama tè dòwére ye jakumawara kó. Furu kono, ni kanu be dan yoro min, muso ka yéremajigin a cé ye, o de bë sigi to diya barisa a bë here sabati du kono ani ka sininesigi numan di denw ma.

Nagalen Banba
ka bo Welesebugu

Koniya, ani dabali, ani nejini, ninnu bëe be nakan ketuma temé a kan, nka u t'a bali.

Ndayi Baba Jalo
tarikubola (Segu)

Nin den bë wolo, ale kasito de bë bisimila maa nagalilenw fe, yele kunba kono.

Nka, n'a b'a kosegin don min na, ka taa a ka so laban kono, ale te foyi fo, a ka maaw nejito de bë t'a da.

Arajo Bamakan Bamako

Ni maa ye danfen jugu dan, n'a ma falen i ncna, a bë falen i denw ncna. A kóni te to falenbali ye.

Ndayi Baba Jalo
tarikubola (Segu)

Ni cebilence den kéra bobo ye, o të bala mögo la, fen min fa te kuma boro kono.

Yusufu Fane
Jekabaara (Bamako)

An bë siran saya ne, o yere de bë dijé balo diya an bolo. An b'a don k'an bë ke fu ye don do, o kanma an b'a fe ka fu bëe ke kewale ye sanni an ka sa.

Berente Karanbe
ka bo Songo (Banjangara)

Jigi banbali si te adamaden na daba. Ala ko. Ale de b'an son dijé kono ani k'an kisi wuli kofe bolo kono.

Mumuni Sogoba
"arajo Esiwuari" (jigija arajo) Bamako

Ka bo Tomina Kataana (Sanb  e-sanb  e folis  en)

N  el  ke Lamini Nafan b  e bataki in ci jekabaa-ra baarakelaw ma Bamako. Aw b  e sanb  e-sanb  e. N b  aw fo koseb  e, k  aw walenumand  n. N b  e jamana n  emaa kuraw fo u ka taabolo numan na. N b  a jini u fe u k  an faso in mara i n  a fo u b  u y  ere kunkanko n  enab  o cogo min na.

Ne nisondiyalen de b  e bataki in ci aw ma, ka d  a kan aw b  e kunnafoni minnu lase cikelaw ma kalo o kalo, olu ye ne diya koseb  e.

F  en min ye san 2002 sami  e taabolo ye kataana, n b  ena d  o fo o kan. A sami  e g  elyara koseb  e fo ka danmat  m  e, Tomina kataana kono. O g  elya sababu b  ora f  en danmad  w de la, minnu file ninnu ye :

- F  ofo : Sami  e ma kon ka don.
- Filanan : Balod  es tun b  e s  enekenturaw la
- Sabanan : k  ene s  enetaw b  e ma se ka cike koseb  e : k  ori ...
- Naaninan : Ji ma na ka s  enef  nw labo.
- Duuruhan : ji tigera s  enef  nw

na   u dentakuma na. O kera sababu ye ka soro nagasi.

G  elya minnu y  anw Tomina Kataanakaw soro sami  e temenen na, olu ye ninnu ye. O kera sababu ye ka m  og  w d  es u ka sanb  al la, ani ka juru kari cikelaw kanna fana.

Sanji ye nako 36 danma de ke sami  e kono. N  i y  o tila sami  e kalo 6 ce, o b  e b  en kalo o kalo nako 6 danma de ma. Awa o nako b  e ma se dugu kungoda b  e la fana. Sanji nalen kuuru benna milimet  re 415,7 de ma. O b  e b  en milimet  re 69 de ma kalo kono.

Tomina kataana kungoda tari mum  e hak  e ye tari 2095 de ye. O b  a jira ko tari kelen kelen ka sanji milimet  re s  or  en ye 0,1 de ye. O jid  es kera sababu ye ka Tominakaw d  es u ka balo la, ani ka jurujugu kari u kanna. Hali baganw minjiko g  elyara koseb  e kataana kono. Anw k  oni kamanganen don. An t  a d  on an b  ena san 2003 in forobaara s  enew ke cogo min na, ka da balokod  es kan.

Balo songo ka gel  en ; wari te mogonw bolo ; baganw te san, awa d  eme fana te ka soro an fe folo. M  og  w dun te se ka taa jamanakonyala la, ka da sababu d  ow kan. Hali ni m  ogo min ma taa faliw ka tonsigiyoro la, i k  oni b  a d  on ko boci t  a t  ne !

An b  a jini faamaw fe u ka balo songo nogoya, ani u ka d  eme don an ma fana. Bamananw ka nt  allen don "jakuma n  egenkan ye sugusi ye". Kuma min tun be n fe k  a lase aw ma, o ye nin ye.

N b  e aw fo koseb  e. A ka di n ye an ka n  og  on ye don d  o. N b  e n ka balikukalan karamog  o fo koseb  e, n  o ye Musa W  er  e ye, kucala CMDT La. N b  e C  ekura Kulibali fana fo Koseb  e ka bo Sikaso CMDT la .

**M  el  ke Lamini Nafan
ka bo Tomina Kataana
Konsegela Komini
Kolosili : N ka foli be C  ekura
Kons ye koseb  e,
n  o ye meri ye konsegela.**

1 Foro lakef  enw feereli

Ab  e san damado bo, kolosili k  era kan ko forolakef  en d  ow feereli ye sanga soro Marakakungo cike kafo s  enekela d  ow fe, i n  a fo damannog  o, bagagi, binnagasilan, ani f  en w  er  w.

O waleyaw kera sababu ye ka soro nagasi, ka s  enekelaw coron juruw saraliko la.

2 Kef  enw feereli kun s  enekelaw fe :

- Ka balo dafa san, ka sami  e musakaw n  u ka wariko mako w  er  w n  enab  li. Feereli in jiidili-baaw ye julaw ye, minnu be taa minenw san da su la ka t  u feere dagelen na y  or   w  er  w la.

I n  a fo ofisi ni Baginda mara.

O kera sababu ye ka dunkafa

nagasi, ka g  elya don juruw saraliko la t  onw kono, t  ondenw ni n  og  on ce, t  onw ni CMDT ce, t  onw ni waribon d  ow ce. (BNDA, kafo jigine, BIMU)

Nin waleyaw kera sababu ye ka danabaliya don t  on ni t  ondenw ce, ani t  ondenw y  ere dama ni n  og  on ce, ka danaya ban waribonw ni t  on d  ow ni n  og  on ce fo ka se t  on d  ow cili ma, ka sigiw g  elya. O g  elyaw kera sababu ye s  enekelaw lafasaton ni CMDT baarakelaw ye hakil  jagabo ker  enker  ennen ke walasa ka feere soro nin w  ale ninnu na. O feere d  ow kera :

- ka sariya don t  onw na (APC, CPC...)
- Ka mihen jininijekulu sigi t  onw

kono, kafo kono, ani mara kono.

- Ka jurudon ni jurukanijekulu sigi t  onw kono
- Ka jekulu sigi n  og  w feereli kanma, an'u mineni suguw la, k  a tigilamaaw nangi.

Nin feere talenw kera sababu ye ka nogoya don minenfeere la, ka do fara soro kan, ka do bo jurusarabaliya g  elyaw la.

Welekan min b  an fe hali bi, o ye k  a jini t  onw ni t  ondenw fe, u ka feere tigelen ninnu labato a n  ema walasa soro be sabati, baarakeloggona ka nogoya.

**Ka bo Marakakungo CMDT
Lasigidenw Y  or  .**

"MISI TE JI MIN A NESEN, FILA KO"

San duuru te tile duuru ye

San 1999, san 2003, o ye san duuru hake ye. O san duuru in kono, jekabaara ni World Vision bolo be noggon bolo baaranjogonya kadara kono. O siratge la, minen da ma jenge fan fila si maa bolo sanko k'a kongfen bon.

O sababu la, jekabaara ka ciden kerenkernnen do ye tilesabataama ke Bila "World Vision" ka mara kono, k'a ta zanwuyekalo tile 26 la, ka taa bila a tile 28 na. O taama kelen in ye an lase Yangaso. O ye dugu ye min be Bila kafo fe. A ni yen ce ye kilometere 55 ye, Bila ni San ce. An selen yen, an ni "World Vision" bolofara min be Yangaso, o baarabolo nemaaw Izaki Kulubali ye baroke Yangaso "World Vision" ka baaraw taabolo kan. A ye minnu fo, a y'olu lamen :

Jekabaara : Izaki Kulubali, e ye Yangaso "World Vision" baarabolo nemaaw ye. Yala a sigira yan san jumen ?

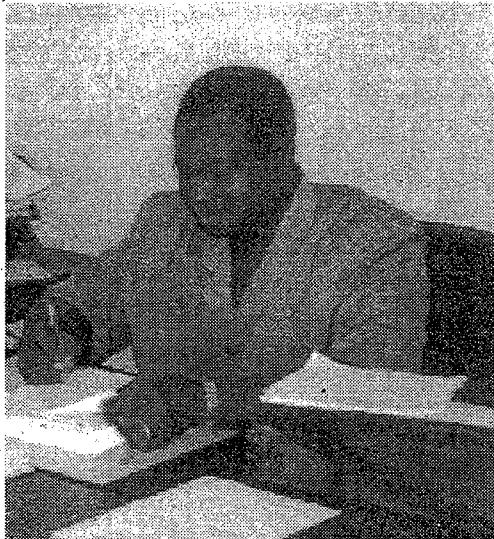
Izaki Kulubali : "World Vision" sigira Yangaso yan san 1995, a ni komini duuru be baara ke noggon fe. Dugu 80 be o komini 5 kono. O dugu 80 na, World Vision be baara ke ni 73 ye.

Jekabaara : San 2002 baarasan temena, fo an be san 2003 kalo fo la. Yala aw ye san 2002 baaraw boloda cogodi ?

I. K. : N'an be baaraw boloda, an ni dugumaaw de be je ka sigi ka haliliw falen-falen noggon na baara ketaw kan, ani geleya minnu ka kan ka soro u la, ka fura nini olu la. Ni ben kera minnu kan, olu be ta k'u ke san baara ketaw ye.

Jekabaara : Aw benna baara keta minnu kan san 2002 baarasan temenen na, aw sera ka jumenw ni jumenw waleya olu la ?

I. K. : Ka keje ni baaraw bolodacogo ye, an fanga sera ka ninnuk, olu caman kera. "Desantaralisasonko" la, an ye kominiw deme, ka tila ka meriw baarakelaw kalan. O temenen ko, an ye kalanko fana sigi sen kan.

Izaki Kulubali

Nansaarakalan ni balikukalan. Tubabukalan ta fan fe, an ye lakolikaramogo dow kalan, ka d'a kan lakoliso misenw cayara fanw fe.

Balikukalan ta fan fe, bee b'a don ko World Vision ma o ke bolokofefen ye. O hukumu kono, an ye karamogo kuraw kalan, ka hakilijiginkalan fana ke karamogo koro'w kun k'u ka kalan sinsin.

O temenen ko, an ye minenw d'u ma walasa u be se k'u ka baara waleya. Nin tun ye kalanko nasira ye.

Min ye seneko nasira ye, an ye deme lase senekela dow ma. Sabu an ye nakosenena dow kalan nakosenfeerew la, walasa k'u ka soro yiriwa, ka nafosorosiraw caya.

Baloko geleya kumbenni ta fan fe, an ye balomarajigine jo dugu fila la. U be balo san ka k'olu kono. Tuma min ni baloko nana geleya, o be ke sababu ye ka bolo soro'li noga'ya u ma, ani k'a soro da noggon na.

Fen min ye jirituruko ye, an ye jiriturulaw deme kosebe. Sabu an bee b'a don ko an ka jamana ye sahelimajamana ye. O tuma, an ka kan k'an ka jirisyenbaaralaw deme kosebe. O hukumu kono, salon an y'u deme ka u ka jekulu do sigi sen kan, ani k'o sinsin ni kalan ye.

O temenen ko, min ye kenyako

ta fan ye, dogotoroso saba minnu be an ka mara kono, n'olu ye : Yangaso dogotoroso, Faani dogotoroso, ani Nanpaso dogotoroso ye. Nin dogotoroso saba ninnu dogotoro nemaaw ye kalan soro, ani an y'a nini u fe, u ka maa dow sugandi dugu kono an be se ka saniya sabatiliwalew kalan k'olu kun.

Fen min ye musow ka jago misenninkow ye, an ye deme lase musojekuluw ma, walasa u be se ka jago misenninw ke cogo min na ka nafolo soro, ani denbaya ka ladonko numan soro. Sabu, an ka denw de ye sinijesigi ye. O temenen kono, an ye jurudonkesu do sigi Yangaso yan, a be san damado bo. An y'a nini musow fe, n'u be wari nini, u ka teme o kesu fe.

Jekabaara : I ye a ka san 2002 baarasan baara waleyalenw bee walantwalan, yala nafolo hake minnu donna u kelen-kelenna da fe i be se k'o hake fan ye wa ?

I. K. : Ayiwa, n'an ko an be nafolo hake fo, a be i n'a fo n ye nin baara fen o fen fo nin ye, nafolo hake do donna a kelen-kelenna bee waleyali da fe. An yerew fe, a cicisiraw ka ca, n te na n da don olu bee la. N ka n bena a kunbabaw fo :

- Min ye ka kominiw demeni ye u ka netaa la, an ye min don o da fe, o be taa se safawari dorome Miliyon tan ni saba (d. 13 000 000) ma.

- An ye min don lakolisoko da fe, o be taa se safawari dorome miliyon bi duuru ni saba (d. 53 000 000) ma.

- Min ye balikukalan nasira ye, an ye min don o da fe, o be se safawari dorome miliyon kelen ani ba bi seegin (d. 1 080 000) ma. O musaka dogoyali sababu bora kalanso kuraw jobaliya la.

- An ye nafolo hake min don seneko la, o be taa se safawari dorome miliyon tan ni seegin ani ba

A to beje 9nan

ne 8nan to

bi wroc (d. 18 060 000) ma.

- Kəneyako nasira la, an ye nafolo hake min don o da fe, o be taa se sefawari dərcəmə miliyən seegin ani ba bi kənəntən (8 090 000) ma.

O tuma, n'i ye nin nafolo kasabi
mumē fara nōgon kan, o bē taa bēn
sefawari dōrōmē miliyon bi kōnontōn
ni naani ani ba bī saba (94 030
000) ma.

Nin ye Yangaso "World Vision" ka san 2002 baarasan baara bolo-dalen waleyalenw musakaw la kunbabaw fölen ye.

Jekabaara : Aw ye geleya soro
nin baara ninnu waleya tuma wa ?

I. K. : I n'a fo i y'a fo cogo min, baara geleyantan te. O hukumu kono, an ye geleya dow soro. Olu be jnesin an ni dugumaaw ce jnogonfaamubaliya yoroniin ma. Ka masoro tuma caman, n'an jera ka baara boloda, a waleya tuma, geleya be soro a ko la dugumaaw fan fe, k'a sabu ke wariko ye. An y'a fo ka kuma na, ko n'i be maa deme, f'o k'an soro a tigi b'a yere deme folo. O deme te taa wariko ko, a te taa kunko ko. O la, an b'a ye k'a fo ko dugumaa dow ka wari bota sarali ka suma kosebe. O ye geleyaw la kunbabaw ye, an be to ka minnu ye, ani an be to k'a kuma fo fana.

Jekabaara : *Balikukalanko hukumu kono halisa, aw fe Yangaso yan, "World Vision" kera sababu ye ka maa joli bo kunfinya dibi la ?*

I. K. : Kunfinya dibi, ayiwa, an ye balikukalan damine a mœenna doonin. Nka, ni n ko n b'a kunfinya dibi fo, fo n k'a walanc-walan ka maaw bo nögön na; Dow be yen, olu be kalan kufolo soro, dow be yen, olu be kalan ka ke kalanden jolenw ye. O la sa, an ye baara ke cogo min na, an y'a ye bi-bi in na, k'an ye maa minnu ta, k'u berere-berere fo ka na a ke u be se ka do faamu u yere ye sisan olu lahalaw ye : Musokunda, maa 98, cekunda maa 64. Denmisén minnu si be, taa se san 15 ma, olu ye maa 41 ye. O siratege la, nin maa 203 ye maaw ye, an be se ka minnu wele ko kalanden jolenw.

Jekabaara : I da sera geleya
minnu ma aw ka baara taabolo la,
yala aw ye fura soro u la wa ?

I. K. : Owo, an ye fura soro u la,
ka d'a kan, an ye baara fen o fen
ke salon, u kera dugu minnu na,
dugumaa tun ka kan ka wari minnu
sara, olu caman sarala. Min tora, o
ka doogo. O soro la mun fe, an y'u
lafaamu, k'a fo ko baara in te ne f'u
yerew k'u joyoro fa. O la sa, n y'a
jate, ko nognokumajognonya ni
nognfaamu min be an ni ce, dugu-
maaw n'a faamu u yerew fe, ko
anw te to yan kudayi, don do la,
anw be taa. Ni anw taara, u yerew
na jo n'u ka ko caman ye. O la, an
y'a jate mine ko waati sera sisu u
yerew k'u joyoro fa nin ko la. Ani an
be miiri ko u be ka faamuyali soro
doonin. N'o taara ne, siga t'a la,
geleya be wuli ka bo yen.

Jekabaara : Aw ye demejekulu ye, ninan sanjidese dogolen te maa si la an ka jamana kono, an'a kókan. Yala "World Vision" ye feere dow boloda ka geleya nata in kunben senekelaw ta fan fe wa ?

I. K. : Min ye ninan samiye san-jidese ye, o ma dogo maa si la. Halil anw fe Yangaso yan, a ye gelyeyaba lase senekelaw ma. Kad'a kan, kabini jötigi waati, maaw y'a damine ka sebenw ci an ma. Dow yere wulila kà se an ina fana, k'u kanto : "Aw nana anw demeni de kanma, aw yerew y'a ye samiyeji ma laboli ke, yala aw b'an deme cogo di ?"

O la, an y'u jaabi ko. "Anw ni dōw de be baara ke nōgon bolo, an tē se ka foyi fo u nēna n'an n'olu ma nōgon ye. O tuma, an n'olu ye nōgon ye, u ye yamaruya di ko n'an ye ko geleya bēna don jāmana kōnō, an k'u dēmē. O hukumu kōnō, an y'a ye ko yiriwalibaara tē taa nē fo a k'a sōrō i kōnō falen don. O tuma, feere dōw tigerā, n'o ye ka balo dōw san ka bila kere fe ka samiñe nata geleyaw kunben, walasa senekelaw na se ka sene ke k'a sōrō u ma tōrō kosebē. O temenen kō, tilema in na, an ye pomuterisi di nakosenena dōw ma, walasa u be se ka tilema ke k'o sene. Sabu bēe b'a dōn ko n'i ye pomuteri ke daqa kōnō ka ban, o

y'a kelen ye dumuni ye, min be se ka dɔ ta tilema tuma baloko la. Caman koni tɛ, nk'a n'u y'a faamu, a be se k'u deme kosebe tilema baloko la. Sabu n'o nogoyara, an be samiŋe ta to Ala ma".

Jekabaara : *A ye nafolo hake joli don o pomuteriko da fe ?*

I. K. : An ye pōmoteri kēsu 23
nōgonna san min nafolo hake bē se
sefawari dorōmē ba kēme (d. 100
000) hake ma.

Jekabaara : San 2002 baarasan
foorila, an be san 2003 kalo foto
yere de la. Yala aw y'o baaraw
boloda cogo di ?

I. K. :Ayiwa, anw ka san ani tubabuw ka san te tali ke nɔgon na dɔɔnin. An be se k'a fo ko nin ye tubabusen kalo fɔlo ye. N ka nin ye anw ka san kalo naaninan ye, sabu o be damine ɔkutoburukalo la. O tuma, o baaraw bolodara kabini san 2002 zuwenkalo la. O tuma, o baara bolodalenw de be ka waleya an fe sisan. O hukumu kono, an ye yiriwalibaara caman boloda. Nka baara bee n'a kewaati don. O tuma, minnu be sennan sisan, o ye kalanko labenw ye, kerendkerenya la, balikukalanko, ani baara misen werew.

Jekabaara : *Kunnafon i kuma laban ye jumen ye.*

I. K. : Ayiwa, welekan min be n bolo, o be nesin an baarakēnogonw ma, n'o ye senekekław ye. Sanni an ka taa ne, bamananw b'a f'u ka kuma dō la, ko : "misi te ji min a nesenw ko". O tuma, n'an ye nin kuma koro laje bamananw fe, o b'a jira k'u yerew joyoro ka bon kosebe u ka yiriwali la. O siratege la, an be min nini u fe, u ka wuli k'u jo. Sabu demejekulu minnu b'u kerefé, olu tēna to yen kudayi.

A mœen o mœen, u be taa don do.
Ka d'a kan, waatilako don. O waati
kœnona na, f'u yerew ka wulikajo ke
k'u cesiri u ka yiriwali baaraw fe, ka
kow boloda minnu b'u ka netaa
teliya. Sabu an be waati min na i
n'a fo sisan, u kasuma o baaraw fe.
O tuma n b'a nini u fe, hakilinaw ka
yelema, ka hakilina kuraw ta wala-
sa yiriwali be sabati san nataw la.

Yusufu Fane

Kunnafoni ka bo Nugola, Bila mara la.

Ne nanto Zakari sogoba nisondiyalen be nin bataki ci jekabaara nemaayaso la ka Nugola kunnafoni di u ma. Nugola ye dugu ye min be Bila mara la. Kominiko nasira fe, a be samabogo komini fe. Fen min ye porozeko ta fan ye, a be jaramana A.D.P. fe. Nugola ni jaramana ce ye kilometere 6 ye körönyafan fe. A ni kolomoso be danbo tilebinyanfan fe, a ni Ziyeso be danbo woroduguyanfan fe. Keñekafe, a ni Sinzana ni samabobo be danbo, Nugola ye minankadugu ye. Minankakan na, Nugola togo ye ko "Nungokan". O koro ye ko misifagayoro. Nugola sigibaga togo ko Zankara. Anw minankaw fe yan, denke filananw be wele ko Zangan. Zangakara bora jitumu donsoya senfe. Nugola sigira, kungomisiw tun be na ji min dalanin do la. Zangankara tun be na olu faga yen. An be don min na i n'a fo bi, dalanin in kera faladinge ye Nugola kerefe. Dugu laadalakow : kabini fo, fo ka se bi ma. Bolison tun be barika la Nugola yan.

Boli minnu tun be son. Nugola o waati, olu tun ye : kono, na, Masajara, Bilajara. Ninnu bee la, kono barika tun ka bon n'a tow bee ta ye kossebe. O temenek kono, Siya fila be Nugola yan, minankaw ni kulew. Diineko hukumu kono, o bonda saba be yan. Bolisonnaw, kerecenw, ani silamew. Geleya foyi te ninnu si ni pogon ce.

Nugola ye Zayeridugu ye. Semudete (CMDT) ta sira fe, "AV" fila be yan. Nugolakaw ka baara fanba sinsinnen be senne ni bangangmara ani jago misenniw ma. Nugola maa hake be se 795 ma.

Anw ni "World vision" ka baara pogonya damirena san 1997. "World vision" ka baara keta kunkolo kera anw fe balikukalankaramogow kalanni ye. U ye denmisenkankaramogow ni musow kalankaramogow kalan. Olu nana kalansow dayele dugu kono. "World vision" ye yiriwabaara caman ke anw fe yan, i n'a fo qunubaara, nogodingeko, fogojana, semara, ani saniyalibaaraw. U ye balikukalanso jo siman na, ani lakoliso fila.

O bee n'a ta, anw Nugolakaw be deme nini "World vision" fe, a k'an deme ni lakoliso were n'a biro joli ye san 2003 in kono. "World vision" ye Nugola musow deme ni nafolo ye bangalatuko kanma. (N'o ye bagna baloli ye k'a feere). O baara be ke san 3 kono. O nafolo hake benna sefawari doreme ba kemere fila ni konoonton ani kemere seegin ni tan ni naani (209 814) ma. O hukumu kono, "world vision" ka demebaa humanya te se ka fo ka se a dan na anw Nugolakaw fe. Kunnafoni kuncie la, anw be "world vision" baarakela ce ni muso bee lajelen fo. N be Nugolakaw bee fo, ce ni muso, kerengkerennya la, an ka dugutigi Lamini sogoba. N be balikukalan kolosijekulu maaw bee fo, ka fara jekabaara baarakelaw kan, k'u sanbee sanbee, Ala ka san caman jira an n'u bee kenemanna si jan ni ben kono.

**Nanto Zakari Sogoba
balikukalankaramogou Nugola
Samabogo komini, Bila kafo.**

Kongo be maa 500.000 ka bulonda la Afriki sahelife - jamanaw kono

Dine baloko sabatitona (PAM) nema ye welekan bila dije jamanaw bee ma, walasa u ka wulikajo ke, ka nesin Afriki tilebinbolo sahelife jamana konomaaw ma : Moritani ; kapu weri ; Ganbi ; Mali ani Senegali.

Kongo be maa 500.000 de ka bulonda la jamana ninnu kono. Dije

baloko sabatitona (PAM) ka fo la, dolariwari miliyari 28 de ka kan ka soro bolokoro walasa ka balo san ka lase joona maa 420.000 ma Moritani jamana keñekabolo fe, ani maa 160.000 werew, Ganbi, ni Kapu weri ani Mali ni Senegali jamanaw kono, kamasoro san saba sanjiko geleyaw ye minnu lakodon.

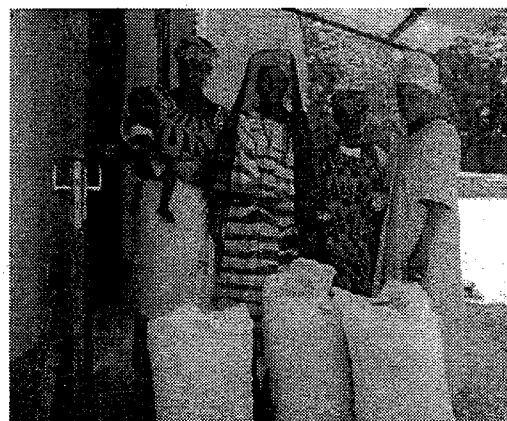
Moritani jamana de gosilen be kossebe nin baloko geleya in fe. Moritani dugu misen konomaaw faantanw be baloko geleya in na kabi san saba. Moritani ye saheli jamana laki-ka ye, o de kanma a jatelen don ka ke jakongo jamanaw labelebele ye. Manuweli Siliwa ka fo la, n'o ye PAM ka Afriki bolofara nema ye, "maa ba kemere caman de bena kongo kongo geleya soro ni demebolo ma sigi sen kan". Moritani jamana kongo kongo geleya sankorotara ni tilemafe sanji balalenw

nali ye, minnu ye tijeni ke sumanw ni baganw la. Baloko juguya be ka kolosi denmisien caman fan fe. Moritani jamana keñekayanfan mara do kono, n'o ye Afututi ye, ga caman be balo kungojiriw de la.

Fen min ye Kapu Weri ye, san tijena kojugu yen. O ya to cikela caman ya ka ga balo n'u ka sumansiye.

"PAM" ka kolosili ya jira ko san 2002 suman soroen hake ka dogo haali Ganbi jamana kono ani Mali ni Senegali woroduguyanfan fe. Geleya sorojorobaw kono, suman hake te maaw balo ka teme san 2003 Zanwuye kalo kan.

**Nin ye Abudaramani Diko
ka fasari ye an ye min bo
"Les Echos" Kunnafoni seben
bo 2045 kono. bayelemabaa :
Tumani Yalam Sidibe**

Senenkunya kene

Nin kera sinefōke dō ye, a ka baara tun ye wotoroninboli ye. Don dō, a temetō tubabukē dō ka sankaso kerefe, O den tora k'a nato lajé. Den in tora fileli la kan'a porokoto k'a bëna bin, Sinefōke y'a ka wotoro-

Nanto Zakari
Sogoba

nin fili ka boli ka taa tubabukē den jason i n'a fō ntola, ka soro a ma se dugukolo ma. Tubabukē kulela ka jigin, a nana a soro sinefōke ye den in mine k'a jo n'a ye. Tubabukē ne dara den kan yorō min, a ye Sinefōke nininka ko a bë mun fē ?

Sinefōke y'a jaabi ko "Nbuurukala 5"

O fôlen, tubabukē y'olu san ka di sinefōke ma.

O kelen, sinefōke ni nbuurukala 5 in taara a ka so. A denw n'a musow nisondiyara kosebë.

u y'o dun k'o ban tile kelen kuntaala kono. O kofe, Sinefōke seginn'a ka wotoroninboli ma tugun. O tuma, ne bë min fō sinefōke ye ladilikan na, o ye ko n'a ye nin nögön ke, a ka fën were nini min bë se k'a bë wotoroninboli la. Ne ka foli bë Sinefōw bës ye, k'u sanbës-Sanbës. ko Ala ka San caman jira an na.

Sinefōw make mijanka

Nanto Zakari Sogoba

Ka bë Nugola Bila mara la.

An ka yële doonin

Nin kera musokoroba naanin ye. U tun bë kafemin na nögön fë. O senfë, u tun bë ka masalabo nögön ye u denw joyorō kan tubabumoridiine sirategë la.

- Ne den, o ye muso fôl kan ye, o ye diinë karamogo de ye (Pasiteri). Moggow bës b'a wele ko karamogo !

- Ne ta, o ye muso filanan kan ye, o ye diinëkaramogokuntigi de ye;

(eweki). Moggow bës b'a wele ko : i ka barika !

- Muso sabanan y'i kanto tō fila ma ko : Ne den ye Papu (Katoliki kerecenw kuntigiba) korosigi de ye (karidinali). Moggow bës b'a wele ko : i ka bonya!

Nin bës kera ka muso naaninan sigilen to. O soro la k'i kanto u ma ko : Ne den ye cemusonin de ye, cëjenogonyayorō la. Ni maaw

y'a ye, bës bë sin ten ka kaaba ko : Eë Ala dëre !

Sigokan lëseli

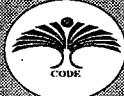
N'i sigora ka sankolo ne duurulen ye, o b'a jira ko gelya kun b'i kan. K'i k'i laben k'a makonon.

Ka bë "Les Echos"
kunnafonisëben.

bëko 2046 nan kono.

Bayelëmabaaw : T. Y
Sidibe ni Bonifasi Danbele

Jekabaara

Cikela ceman n'a musoman kunnafonisëben

a bë bë kalo o kalo

Jemana baarada la BP-2043 Bamako (Mali)

Nin kera sinamusoma fila ye

Sinamusoma föö furulen tun ye san saba soro. Muso filanan fana nana furu. U kera muso fila y'u ce kun. Muso föö tun ye den kelen soro. Nka, den tun te muso nciinin bolo. U ye san tan ni naqani k'o cogo la. N balimaw, mun de dun nana ke sa ? Densorobaliya ma kun muso nciinin fe. O kera sababu ye ka hakili waasuuwaasu bila a la. A ko ko fo n ka ko do ke ko ye ! A wulila ka filen siri a ko la, ka yaalayaala damine. A ye dugu yoro bee k'a sennu ye. A nana se dögocilaw ma. A ko olu ma ko : aw ni sogoma. Olu y'a lamine. Olu y'a nininka ko : i bora min ? A y'olu jaabi ko : Tentenbaten ! Ne bora n faso Tentenbaten ! Den kera ce ye Tentenbaten ! Den kera muso ye Tentenbaten ! A be sunogo ? Tentenbaten ! A b'i nena ? Tentenbaten ! A temena olu la. A yaalala ka na se musow ma kolonda la. A k'olu fana ma ko : a' ni sogoma ! Musow y'a jaabi, k'a nininka ko : Dosen, i bora min ? A y'olu jaabi nin cogo la : Tentenbaten ! Ne bora n faso Tentenbaten ! Den kera mun ye ? Tentenbaten ! Den kera ce ye Tentenbaten ! Den kera muso ye Tentenbaten ! A be sunogo ? Tentenbaten ! A b'i nena ? Tentenbaten ! Dosen temena olu fana na. A nana se bulon kono. A ye bulonkonomöögöw fo ko : a' ni sogoma ! Olu y'a lamine ko : Ee ! Dosen, i bora min tan ? A y'olu fana jaabi ko : Tentenbaten ! Ne bora n faso Tentenbaten !

Den kera ce ye Tentenbaten ! Den kera muso ye Tentenbaten ! A be sunogo ? Tentenbaten ! A b'i nena ? Tentenbaten ! Dosen temena n'a ka sira ye. A nana se dugu ce waritigiba do ma. A k'a ni sogoma ! O n'a ka jama y'a lamine. Olu y'a nininka ko : Dosen, i bora min ? a y'olu jaabi ko : Tentenbaten ! Ne bora n faso Tentenbaten ! Den kera ce ye Tentenbaten ! Den kera muso ye Tentenbaten ! A be sunogo ? Tentenbaten ! A b'i nena ? Tentenbaten ! Nafolotigiba o ka mögöw y'a mince k'a di musow ma. Olu y'a ko. U y'a ko fo k'a je. O kofe, u ye fini numan don a la. U ye waariba d'a ma. Dosen keneeyara. A dënkeneyara. A hakilisigira i ko tigatulu. Nin bee kelen kofe, Dosen ye fen caman were soro. A ye filaninw yere soro. O filaninw kera ntolatannaw ye ka kupu yere ta u ka dugu ye. Nin nsiirin in be mögö son hakiliba la. N balimaw, n'aw ye muso ka ko laje, aw b'a soro jigelawaaro do y'a soro. A be don furu la tuma min, miiri jumen tun b'a la ? O de tun ye k'a bëna den soro. A ma den soro minke n balimaw, o ma ben a ma, o ma diya a ye. Ayiwa, a ye den nini a sen na, a ma den soro ; a ye den nini a bolo la, a ma den soro ; a ye den nini a hakili yere la, a ma den soro. Su ni tile, den-kohami tun b'a la. Ayiwa a sinamuso fana nana den kelen soro ka kow t'o cogo la. O fana kera sababu ye ka Dosen ka konoafili juguya. A ka kan k'a kunko in ke minen o minen kono, a m'o don belen. A y'a njeni sira caman fe, walasa a fana ka den soro. A ma ne si soro a la. A sera cekorobaw ma, k'olu k'a deme. A ma den soro. A sera musokorobaw ma k'olu k'a

deme. O si la, a ma den soro. A nana se cew fana ma k'u k'a deme. Olu fana y'u seko k'a ye demeko la. A ma den soro. A ye nin bee ke, o si la a ma den soro.

N balimaw, o de kanma Dosen hakili tijena. Dosen hakili tijenen, mu nana jigin a kono ? A yo filen de ta k'o siri a ko la ni bamunanfini ye. Ka wuli ka bolon mine n'a yere ye. N balimaw o b'a jira ko tun kera kojugu ye sa de ! A hakili tijena. Ni mögo min hakili tijena, an b'o tigi wele cogo di ? An b'a fo k'o tigi kera faato ye. A y'o bamufini de ke ka filen bamu a ko la ka wuli ka dugu bolon mine. A sera jamakulu sere fen o fen ma, n'olu y'a nininka, fen were ma soro a da tentenbaten ko.

Nka, nin bee kofe, Dosen nana kono ta Ala ka masaya kono, ka den soro fo den togomaw. Hali n'a tun ye ko bee ke a ma kono ta sanko k'a tijen, Ala ka waati selen a ye den tigiyä ke de. Jon de ko ko ko tumasebali be karaba ? Abada ! An ka bamanankan na, a be fo o de ma ko ni mögo min solika ka soro i garisege ma soli, i be waatijan ke ka makononi gansan ke dere. Sababu man dögö, nka ala ka latige nabali te karaba de !

**Mahamadu Nuhun Trawele
Ka bo Hamalayi kin na (Bamako)**

Jekabaara
Labolikuntigi ni Sebennekulu kuntigi
Tumani Yalam Sidibe
Sebennekulu
Yusufu Fane
Bakari Sangare
Usumani N Tarawele (CMDT)
Tumani Yalam Sidibe
Déménogonw
Fanta Kulubali
Idirisa Setigi Sako
Bonifasi Danbele
Légenw këbaga
Yakuba Jara ko Kayi
Labenbaga ɔridinatéri la
Worokiyatu So
Baarakeloggonw
CMDT-World Vision-
Ofisi Nizeri-Ofisi iri-OHVN
Hake bota : 11000
Bataksira : 2043
Negejurusira : 229 62 89
Jamana baarada-Seki zayedî togola
sira-Hamudalayi kin -Bamako